

УДК 379.8:615.8

Колпікова О.Є.¹, Присяжнюк О.А.²

¹ студ. гр. УФКСз-210м НУ «Запорізька політехніка»

² канд. хім. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ОЗДОРОВЧИЙ ТУРИЗМ ЯК ЗАСІБ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА РЕКРЕАЦІЇ

Сектор туризму представляє собою істотний невикористаний національний ресурс, який повинен перетворитися в джерело оздоровлення суспільства. За останні десятиліття оздоровчий туризм зазнав значних змін як в світі, так і в Україні. Традиційні курорти перетворюються на багатофункціональні оздоровчі центри, які розраховані на широке коло споживачів. Невпинно зростає кількість людей, які потребують антистресових відновлювальних програм та бажають підтримувати гарну фізичну форму. Переважно це люди середнього віку, для яких пріоритетом є активний фізичний відпочинок. В умовах курорту для даної групи пацієнтів можливе проведення широкого спектру різноманітних рекреаційних програм та послуг, серед яких: оздоровча ходьба, різноманітні спортивно-рекреаційні вправи, ігри та ін. Але особливо важливо те, що в даний час додатковими напрямками туризму в Україні є

оздоровчий, спортивний та екскурсійний туризм, для людей з обмеженими можливостями. Це наближає людей з інвалідністю до життєвого простору здорових людей, а також сприяє їх фізичній і психологічній реабілітації. Туризм є складовою частиною соціальної реабілітації людей з обмеженими можливостями і безпосереднім чином пов'язаний з інтеграцією, яка представляє собою процес підготовки і результат готовності інваліда до комунікації, тому цей спосіб активності є дуже актуальним.

Метою нашого дослідження став аналіз особливостей функціонування оздоровчого туризму в системі реабілітації і підтримки здоров'я людей з обмеженими можливостями.

Важливо те, що завдяки вдосконаленню організації туристичних послуг, все більше число людей з обмеженими можливостями вважають за краще проводити вільний час – як відпочинок, в подорожі, на туристських базах і т.ін. Рекреація, з медичної точки зору, є найбільш цінним видом туризму, який спрямований на відновлення здоров'я і працездатності шляхом відпочинку на лоні природи, в сприятливих кліматичних умовах. Для реалізації цієї мети пацієнтам на курортах надаються різноманітні рекреаційні послуги. Дані послуги використовують в різних цілях: оздоровчих, туристських, спортивних і пізнавальних, основні природно-рекреаційні ресурси (клімат, лікувальні грязі, мінеральні води тощо) і спеціальні засоби залучають для підвищення загального психофізичного потенціалу і розвитку окремих функціональних систем організму.

Система реабілітації інвалідів заснована як на класичних, так і на інноваційних методах. До перших можна віднести відновну терапію (масаж, рефлексотерапія), санаторно-курортне лікування з використанням природних факторів, механотерапію, трудотерапію і т.д.

До інноваційних методів належать іпотерапія, дельфінотерапія, окупаціональна терапія. Іпотерапія заснована на використанні особливостей спілкування з конем, які дозволяють поліпшити здоров'я і добре самопочуття. Терапевтична їзда верхи рекомендована пацієнтам з фізичними вадами: вона розвиває рівновагу, увагу і моторну здатність, допомагає нормалізувати і поліпшити діапазон руху. Верховна їзда так само сприяє поліпшенню дихання і розвитку мовлення, зміцнює впевненість і забезпечує почуття свободи і незалежності. В реабілітаційній практиці дельфінотерапія це новітній напрямок, що є альтернативним, нетрадиційним методом, в центрі якого лежить спілкування людини і дельфіна. Дельфіни позитивно впливають на центральну нервову систему людини, стимулюють обмінні, імунні та інші процеси. Після спілкування з дельфінами у більшості хворих відновлюються рухові здібності, зменшуються болі, поліпшується кровообіг і навички мовлення.

Окупаціональна терапія - у буквальному перекладі це «занятійна терапія», активна форма відновлення і збереження здоров'я і повернення людини до нормального соціального функціонування, інтеграції її у суспільство. Модель окупаціональної діяльності розглядається як єдина, орієнтована на завдання концептуальна основа, яка включає в себе лікувальні заходи, навчальний процес, моделювання компенсаторних механізмів діяльності індивіда, що заповнюють, або заміщають втрачені (порушені) функції.

Аналіз літературних даних показав, що значимість оздоровчого туризму для людей з обмеженими можливостями пов'язана з фізичним і духовним розвитком особистості, та реалізується через наступні функції:

- оздоровчу – забезпечує позитивний вплив природних факторів та інноваційних технік на стан організму, дотримується оптимального режиму навантажень;

- спортивну – сприяє відновленню фізичних сил, допомагає освоєнню спеціальних туристичних технік;

- виховну – формує почуття колективізму, підтримує моральні і естетичні якості;

- освітню – закріплює і поповнює знання з краєзнавства, природознавства, історії.

Таким чином, організація оздоровчого туризму і створення лікувально-рекреаційних комплексів з залученням інноваційних підходів, як на місцевому так і на державному рівні, є основою для розширення потенціалу медичної реабілітації і рекреації людей з обмеженими можливостями.